

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 434
Tarih: 23.01.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞAKANLIĞI'NA

Kışlalarda askerlerin maruz kaldığı fiziksel ve psikolojik şiddetin nedenlerinin araştırılarak önlem alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Mülkiye BİRTANE
Kars Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de 20 yaşını dolduran her erkek belli bir süre orduda görev yapmakla yükümlüdür. Çoğu ülkede uygulanan vicdani ret hakkı Türkiye’de hala tanınmadığı gibi, bedelli askerlik düzenlemesi de ekonomik imkânı olanların yararlandığı bir hak olmaktan ileri gidemedi. Her ay onlarca asker, artık cinayet olduğuna şüphe bıraktırmayacak şekilde kışlalarda hayatını kaybederken, birçoğu ise mevcut koşullardan dolayı psikolojik sorunlar yaşamaktadır.

Askerlik kurumlarında yaşanan şiddet ve baskı kimi zaman kamuoyuna yansısı da şiddetin gerçek boyutu gizli tutulmaktadır. Askerlik yaptığı dönemde şiddet görmeyen asker yok denecek kadar azdır. Ölüm olaylarının da sıkça yaşandığı kışlalarda, şiddet olaylarını ise çoğunlukla üstün asta uyguladığı sözlü ve fiziksel şiddeti oluşturmaktadır. Mevcut kurumsal ve hukuksal kurallarda şiddetin tanımının net olmaması; şiddet olgusu hakkında istatistiklerin tutulmasını, denetimin tarafsız bir şekilde yapılmasını ve yaşanan şiddetin su yüzüne çıkmasını engellemektedir.

Kışlalarda yaşanan fiziksel ve psikolojik şiddet giderek boyutlanmaktadır. Neredeyse her askerin “sözlü hakarete ya da fiziksel şiddete maruz kaldığı” en az bir öyküsü bulunurken, askerlerin gördükleri şiddet sonucunda hayatını kaybettiği olaylar da yaşanmıştır. Üstün asta uyguladığı şiddet, Askeri Ceza Kanunu’nda açık bir şekilde suç teşkil etmesine rağmen, şiddet uygulayanlar hakkında hiç bir işlem yapılmamaktadır.

Hukuksal haklarının farkında olmayan ve bu hakları konusunda bilgilendirilmeyen askerler, maruz kaldıkları sözlü hakaretleri ve fiziksel şiddeti gizlemektedirler. Diğer taraftan açılan kimi davalarda çıkan kararlarda, üstün uyguladığı şiddet suç olarak görülmemiş, sadece bir hizmet kusuru olduğu görüşüne varılmıştır.

Askeri Ceza Kanunu’nun 115. maddesinde “emir vermek yetkisini veya memuriyet nüfuzunu kötüye kullanarak mevzuatın tayin ettiği ahvalden başka bir suretle herhangi bir gerçek veya tüzel kişi yahut astı hakkında keyfi bir işlem yapan yahut yapılmasını emreden amir veya üst, bir aydan iki seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır” hükmü; aynı kanunun 117. maddesinde ise “ madunun kasten itip kakan, döven, veya sair suretlerle cismen eza verecek veya sıhhatini bozacak hallerde bulunan veyahut tazip maksadıyla madunun hizmetini lüzumsuz yere güçleştiren veya onun diğer askerler tarafından tazip edilmesine veya suimuamelede bulunulmasına müsamaha eden amir veya mafevk iki seneye kadar hapsolunur” hükmü bulunmaktadır.

Ancak aynı kanunun 119. maddesinde “bir madunun fiili taarruzlarını defetmek yahut mübrem ve müstacel bir zaruret ve tehlike halinde verdiği emirlere itaat ettirmek için bir mafevk tarafından yapılan müessir fiiller makam ve memuriyet nüfuzunu suiistimal telakki edilmez ve suç sayılmaz” şeklindeki ibare 115. ve 117. maddeyi işlevsiz kılmaktadır. 119. maddede hangi fiilin suç olarak sayılabileceği açık bir şekilde belirtilmediği için üste geniş bir yetki alanı açmaktadır.

Bütün bunlar göz önünde bulundurularak, kışlalarda yaşanan sözlü ve fiziksel şiddetin bir an önce gündeme alınması, şiddeti besleyen nedenlerin tespit edilerek ortadan kaldırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını gerekli bulmaktayız.

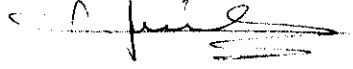
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

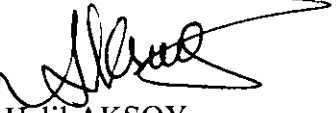
2. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

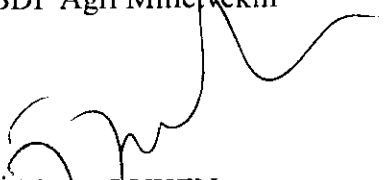
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

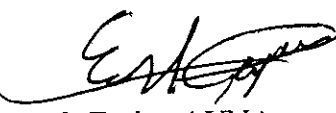
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

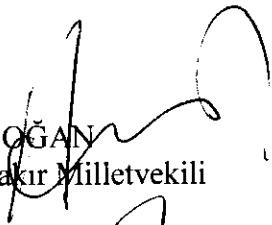
7. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLIOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

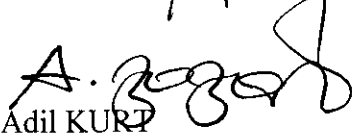
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

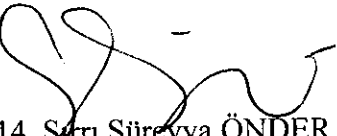
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

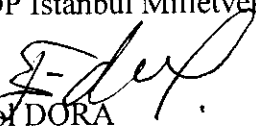
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

17. Erso DORA
BDP Mardin milletvekili

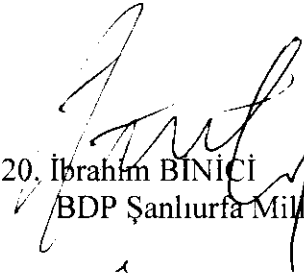
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BINİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili